Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0245

Euroopan investointipankkiryhmän rahoitustoiminta – vuosikertomus 2025

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. heinäkuuta 2026 Euroopan investointipankkiryhmän rahoitustoiminnasta – vuosikertomus 2025 (2025/2213(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 3 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 ja 309 artiklan sekä perussopimuksiin liitetyn pöytäkirjan N:o 5 Euroopan investointipankin (EIP) perussäännöstä,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 41–43 artiklan,

– ottaa huomioon EIP:n perussäännön,

– ottaa huomioon 29. tammikuuta 2026 julkaistun EIP-ryhmän toimintasuunnitelman vuosiksi 2026–2028 ja 30. tammikuuta 2025 julkaistun EIP-ryhmän toimintasuunnitelman vuosiksi 2025–2027,

– ottaa huomioon 29. tammikuuta 2026 julkaistun EIP-ryhmän toimintakertomuksen 2025 ”Powering Europe”,

– ottaa huomioon 20. lokakuuta 2025 julkaistut EIP:n ympäristöä, ilmastoa ja yhteiskuntaa koskevat huolellisuusmenettelyt,

– ottaa huomioon 15. lokakuuta 2025 julkaistun EIP Global -osaston strategisen linjauksen,

– ottaa huomioon 14. lokakuuta 2025 julkaistun EIP:n investointitutkimuksen ”European Union – Overview”,

– ottaa huomioon 15. syyskuuta 2025 julkaistun EIP:n asiakirjan ”Unlocking innovation: Addressing the funding needs of EU technology infrastructures”,

– ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2023 julkaistut EIP:n arviointitehtävää koskevan toimintakertomuksen vuodelta 2022 ja työohjelman vuosiksi 2023–2025,

– ottaa huomioon 13. marraskuuta 2018 julkaistut EIP-ryhmän valitusmekanismia koskevat toimintaperiaatteet,

– ottaa huomioon 8. toukokuuta 2023 julkaistun EIP:n asiakirjan ”EIB energy lending policy”,

– ottaa huomioon EIP:n hallintoneuvoston 11. marraskuuta 2020 hyväksymän EIP-ryhmän ilmastopankkietenemissuunnitelman 2021–2025, 3. lokakuuta 2025 julkaistun ilmastopankkietenemissuunnitelman toisen osan ja 15. marraskuuta 2020 julkaistun EIP:n ilmastostrategian,

– ottaa huomioon 2. helmikuuta 2022 julkaistut EIP:n ympäristö- ja sosiaalinormit,

– ottaa huomioon EIP-ryhmän kohtuuhintaista ja kestävää asumista käsittelevän toimintasuunnitelman,

– ottaa huomioon 10. helmikuuta 2023 julkaistun EIP:n asiakirjan ”EIB Global – Partnerships, People, Impact”,

– ottaa huomioon 6. tammikuuta 2017 julkaistun sukupuolten tasa-arvoa ja naisten taloudellista voimaannuttamista koskevan EIP-ryhmän strategian ja 3. maaliskuuta 2026 julkaistun sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan EIP-ryhmän toimintasuunnitelman III (2026–2030),

– ottaa huomioon 3. helmikuuta 2023 julkaistut EIP-ryhmän henkilöstön menettelytapasäännöt,

– ottaa huomioon EIP:n johtokunnan 4. maaliskuuta 2022 hyväksymän EIP:n solidaarisuuspaketin Ukrainalle,

– ottaa huomioon 29. tammikuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”EU:n kilpailukykykompassi” (COM(2025)0030),

– ottaa huomioon 26. helmikuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma: kilpailukykyyn ja vähähiilistämiseen tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma” (COM(2025)0085),

– ottaa huomioon 26. helmikuuta 2025 annetun komission tiedonannon ” Kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelma – Energiaunionimme todellisen arvon hyödyntäminen kohtuuhintaisen, tehokkaan ja puhtaan energian varmistamiseksi kaikille eurooppalaisille” (COM(2025) 0079),

– ottaa huomioon 9. syyskuuta 2024 julkaistun Mario Draghin raportin Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta ”The future of European competitiveness”,

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, asetusten (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/783 kumoamisesta ja asetusten (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 ja (EU) [EDIP] muuttamisesta (COM(2025)0555),

– ottaa huomioon komission, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan investointipankin tekemän kolmikantasopimuksen, joka tuli voimaan marraskuussa 2021,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A10-0170/2026),

A. ottaa huomioon, että EIP:n mukaan sen kokonaisinvestoinnit olivat vuonna 2025 ennätykselliset 100 miljardia euroa, kun vuonna 2024 ne olivat 89 miljardia euroa; ottaa huomioon, että EIP:n vähimmäisomavaraisuusastetta on nostettu 290 prosenttiin, mikä antaa EIP:lle liikkumavaraa investoida EU:n yleisiin painopisteisiin ja tukea niitä;

B. ottaa huomioon, että EIP auttaa korjaamaan markkinoiden toimintapuutteita ja investointivajetta houkuttelemalla liikkeelle yksityistä pääomaa samalla, kun se toimii markkinapohjaisena rahoituslaitoksena hyvän pankkitoiminnan periaatteiden pohjalta;

C. ottaa huomioon, että EIP on jäsenvaltioiden yksinomaisessa omistuksessa ja sen tehtävänä on edistää unionin tavoitteiden saavuttamista ja erityisesti kehittää sisämarkkinoita ja vahvistaa unionin potentiaalia työpaikkojen luomisen, talouskasvun ja kilpailukyvyn lisäämiseksi sekä edistää vihreää ja digitaalista siirtymää; toteaa, että sen tehtäviin kuuluu myös EU:n toimintapolitiikkojen esiintuominen kolmansissa maissa;

Yleistä

1. suhtautuu myönteisesti EIP:n vuosia 2024–2027 koskevaan strategiseen etenemissuunnitelmaan, jolla pyritään tukemaan EU:n politiikan painopistealueita, kuten saamaan liikkeelle investointeja Euroopan taloudellisen ja teollisen perustan vahvistamiseksi sekä innovoinnin, kilpailukyvyn, kriittisten teknologioiden, turvallisuuden ja puolustuksen, kestävän kasvun, vihreän ja digitaalisen siirtymän, aluekehityksen, nykyaikaisen ja kriittisen infrastruktuurin, mukaan lukien sosiaalinen infrastruktuuri, kuten asuminen, koulutus ja terveydenhuolto, sekä selviytymiskykyisen ja innovatiivisen maatalousalan tukemiseksi, ja kohdistamaan tuki eurooppalaisille pk-

ja startup-yrityksille samalla, kun kannustetaan kansainvälisiin kumppanuuksiin ja saadaan säästö- ja investointiunioni valmiiksi;

2. korostaa, että EIP on vuosien mittaan noudattanut tiiviisti EU:n painopisteitä; pitää erittäin myönteisenä, että Euroopan kilpailukykyä, teollisuuden häiriönsietokykyä ja turvallisuutta vahvistavat investoinnit ovat yhä enemmän etusijalla, ja pyytää toteuttamaan ne pikaisesti ja tuloksellisesti; tukee EIP:n roolia ilmastopankkina ja toteaa, että ilmastotoimia pidetään EIP-ryhmän vuosien 2024–2027 tärkeimpänä strategisena painopisteenä, sillä reilusti yli 50 prosenttia vuotuisista investoinneista osoitetaan vihreään siirtymään; kehottaa lisäämään investointeja kilpailukykyyn liittyviin painopisteisiin, etenkin pk-yrityksiin ja startup-yrityksiin ja innovatiivisten eurooppalaisten yritysten toiminnan laajentamiseen, sillä niillä on ratkaiseva merkitys Euroopan kilpailukykykuilun umpeen kuromisessa; painottaa, että EIP:n on säilytettävä tasapainoinen salkku, johon kuuluvat turvallisuus ja puolustus, ilmasto, kilpailukyky, koheesio, innovointi, yhteistyö ja kehitys;

3. korostaa, että EIP on uskottava toimija kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla, mistä kertoo sen AAA-luottoluokitus; painottaa, että tämän luottoluokituksen säilyttäminen on olennaisen tärkeää, jotta EIP voi hankkia varoja edullisin ehdoin, ja että sen mahdollinen heikentyminen lisäisi merkittävästi rahoituskustannuksia; kehottaa EIP:tä seuraamaan tiiviisti, miten puolustukseen liittyvän toiminnan laajentaminen vaikuttaa sen AAA-luottoluokitukseen;

4. korostaa EIP:n keskeistä roolia julkisen ja yksityisen rahoituksen liikkeelle saamisessa, jotta voidaan korjata investointivajetta ja vahvistaa unionin talouden häiriönsietokykyä haastavassa globaalissa ympäristössä; muistuttaa, että rajatylittävä koordinointi, pääomamarkkinoiden yhdentyminen ja sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ovat välttämättömiä; kehottaa komissiota ja EIP:tä hyödyntämään EIP:n koko potentiaalia, jotta saadaan käyttöön vihreän, digitaalisen ja sosiaalisen siirtymän edellyttämää rahoitusta;

5. korostaa, että EU:n tason toimilla olisi täydennettävä jäsenvaltioiden investointeja eikä syrjäytettävä niitä; kehottaa siksi varmistamaan, että EIP:n kelpoisuus- ja arviointikehys on riittävän joustava, jotta sillä voidaan vastata kansallisiin ja alueellisiin investointitarpeisiin; muistuttaa, että julkisten kehityspankkien ja laitosten olisi vähennettävä toteuttamiskelpoisten hankkeiden riskejä silloin kun markkinoilla on toimintapuutteita ilman, että niillä korvataan yksityistä pääomaa; korostaa lisäksi, että EIP:n olisi oltava keskeisessä roolissa, kun halutaan mahdollistaa sekä kaupallisten että julkisten pankkien investoinnit Euroopan puolustusalaan; toteaa, että EU:n kestävän rahoituksen kehyksessä ei aseteta yleisiä rajoituksia puolustukseen tehtäville investoinneille;

6. pitää myönteisenä kehotusta vahvistaa EIP:tä seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, jotta se voi tukea taloudellisesti

EU:n yleisiä painopisteitä, erityisesti kilpailukykyrahaston InvestEU-kehyksen puitteissa, Globaali Eurooppa -rahaston kautta sekä myös rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden avulla, sillä ne ovat osoittautuneet erittäin tehokkaiksi EU:n tärkeimpien politiikkatavoitteiden edistämisessä; painottaa, että EIP:n olisi saatava liikkeelle riittävästi rahoitusta, lisättävä likviditeettiä ja nostettava tavoitetasoa yksityisten ja julkisten investointien tukemiseksi InvestEU-ohjelman kautta; kehottaa monivuotisesta rahoituskehyksestä 2028–2034 laaditun väliaikaisen mietintönsä mukaisesti vahvistamaan unionin onnistuneita ohjelmia, kuten InvestEU-ohjelmaa, ja investointikumppanuutta EIP-ryhmän kanssa, jotta voidaan varmistaa, että jokainen unionin tasolla käytetty euro menee mahdollisimman tehokkaaseen ja vaikuttavaan käyttöön;

7. korostaa, että EIP:n rahoituksen ja muiden EU:n välineiden täydentävyyden ja synergioiden lisääminen on tärkeää, jotta voidaan maksimoida niiden vaikutus ja varmistaa johdonmukaiset alueelliset investointistrategiat; kehottaa EIP:tä ja komissiota kehittämään selkeät koordinointipuitteet, joilla helpotetaan näiden välineiden yhteiskäyttöä hanketasolla;

8. kehottaa EIP:tä omaksumaan aktiivisen roolin elpymis- ja palautumistukivälineen osana aloitettujen hankkeiden jatkuvuuden ja valmiiksi saattamisen tukemisessa ja turvaamaan tavoitteet välineen soveltamisen päättymisen jälkeen; painottaa, että EIP:n rahoitus ja tekninen apu voivat olla kriittisen tärkeitä sen varmistamisessa, että elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen hankkeiden taloudelliset ja sosiaaliset tulokset ovat aiotun kaltaiset;

9. kannustaa EIP:tä jatkamaan innovatiivisten rahoitusvälineiden kehittämistä, jotta Euroopan huomattavia yksityisiä säästöjä voidaan suunnata tuottaviin investointeihin, etenkin sitouttamalla institutionaalisia investoijia riskipääoman tueksi, minkä avulla voidaan kehittää säästö- ja investointiunionia; korostaa, että EIP:n tukemiin investointeihin olisi sisällyttävä kilpailukykyä koskevat vaikutustenarvioinnit, joilla varmistetaan, että unionin varoilla edistetään tehokkaasti innovointia, tuottavuutta ja markkinoiden skaalautumista keskeisillä teollisuudenaloilla;

10. muistuttaa, että EIP oli ensimmäinen vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskija ja nyt se on suurin eri valuutoissa olevien vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskija; on tyytyväinen siihen, että EIP laski 2. huhtikuuta 2025 liikkeelle ensimmäisen ilmastojoukkovelkakirjalainan eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevasta standardista annetun asetuksen[1] mukaisesti; korostaa

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2631, annettu 22. marraskuuta 2023, eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyyteen sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta (EUVL L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

EIP:n keskeistä asemaa vihreiden joukkovelkakirjojen markkinoiden kehittämisessä ja rahoitusratkaisujen tarjoamisessa kestäville yrityksille;

Innovointiin kannustaminen teknologisen johtoaseman saavuttamiseksi

11. on huolissaan siitä, että EU on vaarassa menettää pääomaa, osaajia ja innovointivalmiuksia nopeammassa tahdissa toimiville globaaleille kilpailijoille ja että EU on edelleen jäljessä keskeisten mahdollistavien teknologioiden kehittämisessä; suhtautuu myönteisesti TechEU-ohjelman käynnistämiseen ja toteaa, että se perustuu menestyksekkääseen European Tech Champions -aloitteeseen ja sillä saadaan käyttöön jopa 250 miljardin euron investoinnit; kehottaa asettamaan tässä ohjelmassa etusijalle investoinnit, jotka kykenevät kilpailemaan maailmanlaajuisesti, tukemaan pitkän aikavälin kestävää kasvua, vahvistamaan Euroopan toimitusketjuja ja vähentämään strategisia riippuvuuksia; korostaa, että on lisättävä investointeja eurooppalaisiin teknologioihin ja toimialoihin, jotka ovat kriittisiä pitkän aikavälin häiriönsietokyvyn kannalta, kuten puolijohteet, akkujen arvoketjut, digitaalinen suvereniteetti ja puhtaan teknologian valmistus; kannustaa EIP:tä lisäämään vuodeksi 2027 kaavaillun rahoituksen osuutta; kehottaa kohdistamaan TechEU-ohjelman varoja tasapuolisesti ja kokonaisvaltaisesti pk-yrityksille, startup-yrityksille ja scale-up-yrityksille, jotta voidaan varmistaa, että kilpailukykyä tuetaan riittävästi muiden keskeisten tavoitteiden ohella; korostaa, että tällaisten ohjelmien käyttöönottoa on nopeutettava, jotta pysytään innovoinnin ja startup-yritysten vauhdissa; kehottaa lisäämään Euroopan investointirahaston määrärahoja, jotka on tarkoitettu EU:n riskipääomasijoittamisen ekosysteemille;

12. panee merkille, että vuonna 2025 lähes 60 prosenttia EIP:n rahoituksesta kohdennettiin vähähiiliseen talouteen siirtymiseen; kehottaa EIP:tä vahvistamaan kilpailukykyä ja taloudellista turvallisuutta mahdollistamalla ennakoitavan, osallistavan, oikeudenmukaisen ja kohtuuhintaisen siirtymän ilman, että teollisuudelle ja kotitalouksille koituu siitä tarpeetonta rasitetta; painottaa, että ilmasto- ja ympäristöinvestointien on osaltaan vahvistettava Euroopan teollista perustaa, tuottavuutta ja globaalia kilpailukykyä; tukee investointeja teollisuuden arvoketjuihin, myös vähähiilisiin teknologioihin, joilla mahdollistetaan taloudellisesti kestävät tavat irtautua hiilestä, kun tällaiset investoinnit ovat innovaatiovetoisia ja niillä on selkeä potentiaali parantaa markkinoiden kilpailukykyä ja Euroopan strategista riippumattomuutta; kehottaa EIP:tä soveltamaan teknologianeutraaleja arviointiperusteita, kuten elinkaarenaikaista hiili-intensiteettiä ja verkon vakautta, kun se rahoittaa vähähiilisiä energiahankkeita, myös ydinenergiaa, ja kunnioittamaan täysin kunkin jäsenvaltion suvereenia oikeutta päättää omasta energialähteiden yhdistelmästään;

13. muistuttaa, että puhdas teknologia voi osaltaan vahvistaa EU:n riippumattomuutta ja kilpailukykyä; suhtautuu myönteisesti siihen, että EIP on mukautunut EU:n kestävän rahoituksen kehykseen muun muassa integroimalla EU:n luokituskriteerit; kehottaa jatkamaan investointeja, joilla on selkeä ja mitattavissa oleva vaikutus päästöjen vähenemiseen; korostaa, että tarvitaan investointeja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja ilmastokestävyyteen; kannustaa investoimaan ilmastonmuutokseen varautumista varten tehtävään tutkimukseen ja kehittämiseen sekä siihen tarkoitettuihin innovatiivisiin teknologioihin; on tyytyväinen EIP:n ja Euroopan ympäristökeskuksen väliseen sopimukseen yhteistyön syventämisestä biologisen monimuotoisuuden ja ilmastotoimien alalla; odottaa EIP:n hyödyntävän teknistä apuaan ja neuvontapalvelujaan etenkin sellaisten hankkeiden tukemiseksi, joilla varmistetaan uusiutuvan energian kohtuuhintainen saatavuus keskittyen energian hintojen alentamiseen ja energian toimitusvarmuuden varmistamiseen myös haavoittuvassa asemassa oleville kotitalouksille;

14. panee merkille, että vuonna 2025 EIP myönsi 16 miljardia euroa rahoitusta pienyrityksille ja startup-yrityksille; korostaa, että rahoituksen, erityisesti riskipääoman, yksityisen oman pääoman ehtoisen rahoituksen ja scale-up-rahoituksen, saatavuuden parantaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan tukea kilpailukykyisten eurooppalaisten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä; kehottaa lisäämään toimia rahoitusvajeen pienentämiseksi nopeasti kasvavien yritysten kohdalla ja edistämään dynaamisempia ja yhtenäisempiä Euroopan pääomamarkkinoita; katsoo, että olisi tehostettava toimia lisävarojen saamiseksi pk- ja scale-up-yrityksille, jotta voidaan varmistaa niiden globaali kilpailukyky; kehottaa EIP:tä lisäämään rahoitustaan pk-yrityksille kaikkialla unionissa; kannustaa Euroopan investointirahastoa käynnistämään lisää aloitteita, joilla tuetaan startup- ja scale-up-yrityksiä;

15. kehottaa EIP:tä edelleen yksinkertaistamaan ja nopeuttamaan haku- ja hyväksymismenettelyjä, vähentämään hallinnollista rasitetta ja lisäämään tukea pienille edunsaajille, paikallis- ja alueviranomaiset, kunnat, pk-yritykset ja startup-yritykset mukaan lukien, varmistamalla, että edellytykset ja raportointivaatimukset ovat oikeasuhtaisia myönnetyn rahoituksen arvo ja/tai sen saajan koko huomioon ottaen rahoitusstandardeista kuitenkaan tinkimättä, ja myöntämään rahoitusta tehokkuuden, taloudellisen elinkelpoisuuden ja mitattavissa olevien vaikutusten perusteella; kehottaa parantamaan erityisesti pk- ja startup-yritysten rahoituksen saatavuutta muun muassa yksinkertaistettujen kelpoisuuskriteerien ja menettelyjen kautta InvestEU-ohjelmassa ja Euroopan investointirahastossa ja etenkin vähemmän kehittyneillä ja maaseutualueilla sekä täydentämään sitä paremmalla teknisellä avulla; kehottaa lisäksi myöntämään rahoitusta tehokkuuden, taloudellisen elinkelpoisuuden ja mitattavissa olevien vaikutusten perusteella sekä tekemään oikeasuhtaisia jälkiarviointeja, joilla

varmistetaan resurssien tehokas käyttö ja yksityisten investointien houkutteleminen; on huolissaan siitä, että luotonsaajille asetetut suhteettomat ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät raportointivaatimukset estävät taloudellisesti kannattavia hankkeita ja asettavat eurooppalaiset yritykset epäedulliseen kilpailuasemaan, ja kehottaa EIP:tä tarkistamaan näitä vaatimuksia niiden oikeasuhteisuuden varmistamiseksi;

Energiaturvallisuuden ja teollisuuden kilpailukyvyn kannalta kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden rahoittaminen

16. korostaa, että teollisuuden kilpailukyky perustuu ennakoitavissa oleviin ja kohtuullisiin energian hintoihin; muistuttaa, että energian hintojen epävakaus on edelleen rakenteellinen riski EU:n taloudelle geopoliittisten haasteiden ja toimitusrajoitusten vuoksi; panee merkille, että EIP keskittyy vuonna 2026 kilpailukyvyn ja turvallisuuden vahvistamiseen; kehottaa EIP:tä tukemaan energiainfrastruktuurihankkeita, muun muassa Verkkojen Eurooppa -välineestä rahoitettavia hankkeita, jotta voidaan laskea kotitalouksien ja yritysten energian hintoja ja parantaa energiahuoltoa;

17. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2025 EIP rahoitti Euroopan energiaturvallisuutta 33 miljardilla eurolla, millä tuettiin 108 miljardin euron kokonaisinvestointeja, joista vuonna 2025 suunnattiin 11 miljardia euroa uusiutuviin energialähteisiin; kehottaa toteuttamaan ilmasto- ja energiapolitiikkaa käytännönläheisellä tavalla ja varmistamaan kustannustehokkaiden ratkaisujen rahoituksen EU:n luokituskriteerejä noudattaen ja sellaisten mitattavissa olevien taloudellisten vaikutusten ohjaamana, joilla taataan kohtuuhintainen energia, strateginen riippumattomuus, järjestelmien luotettavuus ja infrastruktuurin kehittäminen; muistuttaa, että oikeudenmukainen siirtymä on yksi EIP:n ilmastoetenemissuunnitelman keskeisistä osista, ja suhtautuu myönteisesti EIP:n pyrkimyksiin varmistaa, että siirtyminen vähähiiliseen talouteen on sosiaalisesti oikeudenmukainen ja kestävä eikä ketään jätetä jälkeen;

18. korostaa, että kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuus on ratkaisevan tärkeää vihreän ja digitaalisen siirtymän, puolustusalan sekä yleisesti EU:n teollisen perustan kannalta; muistuttaa EIP:n roolista eurooppalaisessa raaka-ainealliansissa ja unionin pyrkimyksestä lisätä riippumattomuuttaan kriittisten raaka-aineiden toimitusten suhteen; korostaa, että kriittisiin raaka-aineisiin on tärkeää soveltaa kiertotalouden toimintamallia, joka perustuu kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön, jotta vähennetään EU:n riippuvuutta kolmansista maista ja vahvistetaan sen strategista riippumattomuutta; kehottaa siksi EIP:tä investoimaan enemmän kriittisten raaka-aineiden toimialaan, jotta voidaan parantaa raaka-aineisiin liittyvää häiriönsietokykyä, keskittyen erityisesti kriittisistä

raaka-aineista annetun asetuksen tavoitteiden[2] saavuttamiseen, joita ovat uusioraaka-aineiden louhinta, kierrätys ja käsittely;

19. kehottaa lisäämään kriittisiä raaka-aineita koskevaa EU:n tason koordinointia, mikä tarkoittaa myös tiiviimpää yhteistyötä EIP:n, vientitakuulaitosten ja muiden julkisten rahoituslaitosten välillä; panee merkille, että EU on jäänyt jälkeen kilpailijoistaan, esimerkiksi Kanadasta, Yhdysvalloista ja Australiasta, joissa sovelletaan rahoitukseen koordinoidumpia ja kaikki hallinnonalat kattavia lähestymistapoja; korostaa, että kaikkien tuettujen kriittisiin raaka-aineisiin liittyvien hankkeiden on täytettävä korkeat ympäristö- ja sosiaaliset normit; kehottaa EIP:tä lisäämään avoimuutta sellaisten hankkeiden valinnassa ja rahoituksessa, jotka kattavat kaikki kriittisiä raaka-aineita koskevassa säädöksessä määritellyt kriittisten raaka-aineiden vaiheet;

Puolustus ja ulkoinen toiminta

20. tukee maaliskuussa 2025 julkaistua EIP:n toimintasuunnitelmaa Euroopan turvallisuus- ja puolustusvalmiuksien vahvistamisesta; pitää myönteisenä uutta 4 miljardin euron lisärahoitusta, joka vastaa lähes viittä prosenttia EIP:n kokonaisinvestoinneista EU:ssa; muistuttaa suunnan muutoksesta EU:n lyhyen ja keskipitkän aikavälin painopisteissä, mikä on luonut merkittävää painetta puolustus- ja turvallisuusinvestointeihin kansallisissa talousarvioissa; korostaa, että kun otetaan huomioon EIP:n tehtävä unionin tavoitteiden tukijana, sen olisi laajennettava toimintaansa näillä strategisilla toimialoilla säilyttäen samalla AAA-luokituksensa; panee merkille, että EIP:n rahoitustuki sotilaalliselle liikkuvuudelle, strategiselle infrastruktuurille ja kehittyneelle teknologialle on yksi avaintekijöistä, kun on kyse markkinoiden yhdentymiseen pyrkimisestä ja Euroopan yhteisten etujen vahvistamisesta; on tyytyväinen päivitettyihin kelpoisuuskriteereihin, joilla lisätään tukea pk-yrityksille ja startup-yrityksille räätälöityjen rahoitusvälineiden, kuten riskipääoman, pääomasijoitusten ja erityisten luottojärjestelyjen, avulla; toteaa, että puolustusmenoissa olisi varmistettava strateginen johdonmukaisuus ja tasapainoinen lähestymistapa eivätkä ne saisi vähentää sosiaali- ja ympäristömenoihin käytettäviä varoja tai heikentää unionin pitkäaikaisia toimintapolitiikkoja;

21. muistuttaa, että tietyt puolustus- ja turvallisuusteollisuuden strategiset toimialat kuuluvat edelleen EIP:n rahoitusrajoitusten piiriin; panee merkille, että EIP hyväksyi 21. maaliskuuta 2025 päätöksen laajentaa hyväksyttävien toimialojen alaa, mutta siitä

---

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1252, annettu 11. huhtikuuta 2024, puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj)).

huolimatta jäljellä on edelleen esteitä, jotka haittaavat yksityisen pääoman täysimittaista käyttöä Euroopan turvallisuuden tukemiseen; kehottaa EIP:n valtuustoa jatkamaan lainanantoa puolustusteollisuudelle koskevien EIP:n käytäntöjen mukauttamista 6. maaliskuuta 2025 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä todetun mukaisesti;

22. korostaa EU:n ja EIP:n roolia molempia osapuolia hyödyttävien talouskumppanuuksien rakentamisessa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa, sillä se on olennaisen tärkeää EU:n globaalin aseman kannalta, jotta voidaan edistää sääntöpohjaista maailmanjärjestystä, kestävää kehitystä, demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta sekä vahvistaa häiriönsietokykyisiä toimitusketjuja ja kestävää infrastruktuuria; korostaa, että EIP:n on järjestelmällisesti otettava kansalaisyhteiskunta ja paikallisyhteisöt mukaan kaikkiin vaiheisiin hankkeiden suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa, jotta Global Gateway -hankkeet vastaisivat paikallisia tarpeita ja tuottaisivat merkityksellisiä kehitystuloksia; panee merkille EIP Global -osaston ratkaisevan aseman kestävään kehitykseen Global Gateway -aloitteen puitteissa tehtävien investointien liikkeelle saamiseksi ja että se ylitti 100 miljardin euron tavoitteensa vuonna 2025, mikä vahvistaa Euroopan taloudellisia etuja ja markkinoille pääsyä kilpaillussa globaalissa kilpailuympäristössä;

23. on erittäin tyytyväinen EIP:n jatkuvaan tukeen julkisen ja yksityisen sektorin toimille ja niiden vahvistamiselle Ukrainassa ja kaupalle, infrastruktuurille ja alueelliselle yhdentymiselle annettavaan tukeen Afrikassa, jotta voidaan vahvistaa siteitä Eurooppaan; korostaa, että EIP:n ja EU:n tuki ei yksin riitä vastaamaan Ukrainan rahoitustarpeisiin;

24. pitää huolestuttavina nopeasti kasvavia velkatasoja ja korkeampia lainakustannuksia kehittyvillä markkinoilla ja kehittyvissä talouksissa aikana, jolloin maailmanlaajuisia häiriöitä esiintyy aiempaa useammin ja näiden maiden valtionvelka on kasvanut suuremmaksi kuin koskaan viimeisen 55 vuoden aikana; korostaa EIP:n merkitystä rahoituksen tarjoamisessa; suhtautuu myönteisesti muiden monenvälisten instituutioiden rooliin kestämättömän velkataakan keventämisessä;

25. kehottaa jälleen EIP Global -osastoa rajoittamaan rahoitusta yhdistävät toimet aloille, joilla ne voivat tuottaa lisäarvoa paikallistaloudelle, ja välttämään samalla yksityisen pääoman syrjäyttämistä sekä varmistamaan, että sekarahoitusta ei käytetä keskeisissä julkisissa palveluissa, etenkään terveydenhuollon, koulutuksen ja sosiaalisen suojelun aloilla; muistuttaa, että EU:n kehityspolitiikan tavoitteiden ja erityisesti terveydenhuollon yleisen ja kohtuuhintaisen saatavuuden parantamista koskevan tavoitteen olisi ohjattava EIP:n investointeja tällä alalla, jotta voidaan varmistaa paremmat terveystulokset kaikille;

26. kehottaa jäsenvaltioita muuttamaan EIP:n poissuljettujen toimintojen luetteloa, jotta rahoitusta voidaan myöntää muunkinlaisiin aseisiin ja ampumatarvikkeisiin kuin vain kaksikäyttöteknologiaan, mikä edistäisi Euroopan puolustusteollisuuden kehittämistä;

27. korostaa, että EIP:n lainanannon EU:n ulkopuolisille maille olisi vahvistettava EU:n ulkoisia painopisteitä; kehottaa EIP:tä ottamaan EU:n ulkopuolisille maille tarkoitettuun ulkoiseen lainanantokehykseen merkitykselliseksi kriteeriksi tehokkaan yhteistyön kumppanimaiden kanssa muuttoliikkeen hallinnassa, mukaan lukien vailla laillista oikeutta oleskella unionissa olevien muuttajien takaisinotto ja palauttaminen;

Yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja asumisen tukeminen

28. panee merkille, että vuonna 2025 noin puolella EIP:n rahoituksesta tuettiin investointeja EU:n vähemmän kehittyneille alueille ja kolme miljardia euroa käytettiin maatalouteen ja biotalouteen; kannustaa EIP:tä syventämään yhteistyötä kansallisten kehityspankkien ja alueellisten rahoituslaitosten kanssa, jotta voidaan maksimoida unionin rahoituksen alueellinen vaikutus ja pienentää eroja alueellisissa investoinneissa; kehottaa käyttämään sekarahoitusta yhdistämällä EU:n koheesiorahaston varoja EIP:n välineisiin; korostaa, että suoran rahoituksen saatavuuden varmistaminen kaikilla alueilla on olennaisen tärkeää, jotta voidaan edistää taloudellista lähentymistä ja taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, ja että tämä ja ruokaturvan vahvistaminen ovat ratkaisevassa asemassa EU:n strategisen riippumattomuuden kannalta; kehottaa EIP:tä tarjoamaan ennakoitavissa olevaa ja riittävää rahoitusta nuorille viljelijöille;

29. kehottaa säilyttämään EIP-ryhmän tuen maataloudelle ja koheesiopolitiikalle, mukaan lukien rahoitusvälineiden käytön laajentaminen EU:n avustusten hyödyntämiseksi ja yksityisten investointien houkuttelemiseksi; korostaa riittävän rahoituksen luomaa lisäarvoa EIP:n ja komission yhteisille täytäntöönpanoviranomaisille tarkoitetulle tekniselle avulle, jonka tarkoitus on auttaa varmistamaan investointien oikea-aikainen toteutus ja täydentävyys erityisesti kehittämällä hallinnollisia valmiuksia ja investointijatkumoita; kehottaa lisäämään sekarahoituksen käyttöä ja kohdentamaan sen koheesioalueille ja alueille, joilla tarjonta on heikkoa, yhdistämällä EU:n rakenne- ja investointirahastoja muihin välineisiin;

30. suhtautuu myönteisesti EIP-ryhmän toimiin, joilla se rahoittaa sosiaalisen asumisen hankkeita eri puolilla unionia; kehottaa pankkia lisäämään toimintaansa kohtuuhintaisten asuntojen saatavuuden parantamiseksi, kun otetaan huomioon Euroopan kasvava asuntokriisi; kannustaa EIP:tä tekemään yhteistyötä muiden eurooppalaisten julkisten investointipankkien, paikallisten julkisten rahoituslaitosten, paikallishallintojen sekä osuuskuntamuotoisten ja

sosiaalista asuntotuotantoa harjoittavien yritysten, kuntien ja kaupunkien asuntoratkaisujen rahoittamiseksi ja pitkäaikaisten ratkaisujen löytämiseksi elinkustannuskriisiin;

31. suhtautuu myönteisesti EIP:n pyrkimyksiin tukea hankkeita, joilla pyritään panemaan täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet; kehottaa EIP:tä lisäämään sosiaalisten etujen painotusta hankearvioinneissa, jotta voidaan tarjota pitkän aikavälin kohtuuhintaisia ratkaisuja;

Avoimuus ja vastuuvelvollisuus

32. muistuttaa, että EIP:n varat ovat julkisia varoja ja niihin olisi aina sovellettava julkista valvontaa ja vastuuvelvollisuutta erityisesti, jos niitä taataan EU:n takauksilla tai talousarviovaroilla; toistaa pyyntönsä jäsennellyistä toimielinten välisistä puitteista, joilla voitaisiin varmistaa parempi parlamentaarinen valvonta ja tiedonsaanti sekä parlamentille mahdollisuus antaa panoksensa EIP:n strategisiin linjauksiin; panee merkille ulkomaisten suorien investointien avoimuutta mittaavassa vuoden 2025 indeksissä tapahtuneen edistyksen, mutta kehottaa tekemään lisäparannuksia; korostaa, että tarvitaan finanssipoliittista vastuuta ja että varoja on käytettävä tehokkaasti veronmaksajien rahojen suojelemiseksi; toteaa, että tehostetut raportointimekanismit ovat olennaisen tärkeitä tehokkaan parlamentaarisen valvonnan kannalta;

33. korostaa, että EIP:n on tärkeää varmistaa rahoitettujen hankkeiden jäljitettävyys; korostaa, että EIP:n olisi julkaistava oikea-aikaisesti yksityiskohtaisempia tietoja hankkeistaan, mukaan lukien niiden perustelut ja tausta, selvitys siitä, miten ne vastaavat EU:n yleisiä painopisteitä, ja tiedot rahoitusta tosiasiallisista saavista talouden toimijoista, sekä tuotava selvästi esille, mitä hankkeita tuetaan EU:n talousarviosta; pitää myönteisenä oikeusasiamiehen tutkimuksen johdosta tehtyä EIP:n päätöstä ryhtyä julkaisemaan ennakkoon sen laatimat ympäristö- ja sosiaaliset arvioinnit EU:n ulkopuolisista hankkeista, joilla on todennäköisesti merkittävää vaikutusta näillä alueilla;

34. korostaa, että avustusten sijasta olisi tapauksen mukaan käytettävä huolellisesti suunniteltuja väliaikaisia takuita, jotta voidaan rajoittaa suoria talousarviovaikutuksia ja suosia yksityisen pääoman houkuttelemista; muistuttaa, että takuut muodostavat todellisen julkiseen talouteen kohdistuvan riskin ja niihin olisi sovellettava samaa kurinalaisuutta kuin suoriin menoihin; painottaa, että takuiden käyttöön on liityttävä vahva avoimuus, demokraattinen valvonta ja asianmukaiset riskinarviointimekanismit; korostaa, että yksityisten sijoittajien olisi edelleen kannettava ensisijainen vastuu kaupallisesta riskistä ja että EIP:n toimien olisi pysyttävä rajallisina, selkeästi määriteltyinä ja väliaikaisina ja niissä olisi keskityttävä riskeihin, joita yksityiset markkinatoimijat eivät voi ottaa, sekä hankekohtaiseen riskien lieventämiseen; kehottaa EIP:tä

rajoittamaan rahoitusta yhdistävät operaatiot alueille, joilla ne voivat tuoda lisäarvoa paikalliselle taloudelle, ja välttämään yksityisen pääoman syrjäyttämistä;

35. korostaa, että EIP:n toiminnan kokonaiskustannukset ovat suuret; kehottaa siksi määrittämään sopivia hillitsemistoimenpiteitä, jotta voidaan parantaa kustannustehokkuutta ja turvata samalla pankin toiminnan tehokkuus;

36. panee merkille, että EIP-ryhmä toimii kahdessa järjestelmässä, jossa komissio, tilintarkastustuomioistuin ja parlamentti päätöksellään EU:n talousarviota koskevan vastuuvapauden myöntämisestä valvovat välillisesti EU:n talousarviosta tuettuja toimia, kun taas EIP:n omista varoista rahoitetut toimet, joiden varat tulevat jäsenvaltioilta ja jotka muodostavat yli kolme neljäsosaa EIP:n toimista, jäävät pitkälti järjestelmällisten ulkoisten tarkastusten sekä kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin valvonnan ulkopuolelle; toteaa, että EIP:llä on tiheä sisäinen vastuuvelvollisuusrakenne ja että ulkoinen tarkastaja valvoo EIP:n toimintaa ja kirjanpitojärjestelmää; katsoo, että tällainen rakenne on pitkälti kansainvälisten käytäntöjen mukainen; toteaa, että raportointi Euroopan parlamentille on satunnaista, yhteistyö Euroopan oikeusasiamiehen kanssa on muuttunut ja nykyiset säännöt ja täytäntöönpanojärjestelyt rajoittavat tilintarkastustuomioistuimen toimintaa; korostaa, että tämän tilanteen ratkaisemiseksi EIP:n on toteutettava konkreettisia toimia, jotka vastaavat parlamentin päätöslauselmissaan toistuvasti esittämiä aiempia kehotuksia, sekä toteaa, että EU:n budjettivallan käyttäjä ja vastuuvapauden myöntävä viranomainen on tuonut esiin halukkuutensa vuoropuheluun ja yhteistyöhön; kehottaa EIP:tä ottamaan kansalliset ylimmät tarkastuselimet aktiivisesti mukaan tähän prosessiin, jotta varmistetaan vastuuvelvollisuus operaatioista, joihin tilintarkastustuomioistuimen valvonta ei nykyisellään ulotu, ja taataan vahva vastuuvelvollisuus ja tiukka valvonta;

37. panee merkille EIP:n tarkastuskomitean roolin sisäisessä valvonnassa; huomauttaa, että likviditeetinhallinnan alaa lukuun ottamatta kansainvälisesti hyväksyttyjen valvontakäytäntöjen mukaista ulkoista vakavaraisuusvalvontaa ei suoriteta; kannustaa EIP:n valtuustoa EIP:n liiketoimintamallin koko, monimutkaisuus ja erityispiirteet huomioon ottaen luomaan asianmukaiset järjestelyt, jotta varmistetaan mahdollisimman tiukkojen ulkoista vakavaraisuusvalvontaa koskevien vaatimusten noudattaminen samalla, kun huomioidaan EIP:n ainutlaatuisesta liiketoimintamallista johtuvat tarvittavat mukautukset;

38. on huolissaan EIP:n entiseen pääjohtajaan kohdistuvasta käynnissä olevasta korruptiotutkimuksesta; odottaa Euroopan syyttäjänviraston ja Euroopan petostentorjuntaviraston tutkivan tapauksen perusteellisesti ja saavansa asiasta täyden selvityksen; muistuttaa,

että kaikista rikkomuksista ja julkisten varojen väärinkäytöstä olisi rangaistava ankarasti;

39. kehottaa vahvistamaan EIP:n ihmisoikeuspolitiikkaa; korostaa, että sosiaalisten ja ympäristövaikutusten arvioinnit olisi teetettävä riippumattomilla asiantuntijoilla ja että olisi otettava käyttöön riippumattomia todentamismekanismeja, joilla valvotaan EIP:n asiakkaiden omavalvontaa ja omaraportointia;

40. panee merkille EIP:n pyrkimykset parantaa hallinnointikäytäntöjä vuonna 2023 toteutetun EIP:n sisäisen kyselytutkimuksen jälkeen; kehottaa soveltamaan jatkuvasti EIP:n periaatteita, jotka koskevat moninaisuutta, tasa-arvoa ja osallisuutta ja joihin kuuluu muun muassa tavoite siitä, että vähintään 40 prosenttia johtotehtävissä toimivista olisi naisia vuoden 2026 loppuun mennessä;

41. toistaa EIP:lle esittämänsä kehotuksen tarkastella kiireellisesti uudelleen hallituksen työnjakoa ja ottaen huomioon ilmeisen eturistiriitojen riskin erityisesti varmistaa, että EIP:n varapääjohtajat eivät koskaan johda kotimaistaan peräisin olevia hankkeita, vaikka hallitus onkin yhteisesti vastuussa päätöksistään; korostaa, että EU:n toimielimet ovat antaneet asiasta useita suosituksia;

42. pitää myönteisenä, että EIP suostui vuonna 2025 parlamentin toistuvien kehotusten jälkeen neuvotteluihin eräänlaisen sopimuksen tekemiseksi parlamentin ja EIP:n tehostetusta yhteistyöstä; pitää myönteisenä yhteisymmärrystä siitä, että neuvottelut olisi saatettava ripeästi päätökseen; korostaa, että tällaisella sopimuksella virallistetaan parlamentin ja EIP:n välinen vuorovaikutus ja vahvistetaan sitä, mikä kuvastaa molemminpuolista sitoutumista tiiviimpään yhteistyöhön; toteaa, että tällaisten sopimusten lisäarvo käy ilmi parlamentin ja muiden unionin toimielinten ja elinten tai hallitustenvälisten organisaatioiden välillä tehtyjen vastaavien sopimusten täytäntöönpanosta;

°

° °

43. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.